

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Z A K L J U Ć A K
**o odbacivanju Prijave namjere koncentracije privrednog subjekta Deutsche Lufthansa
Aktiengesellschaft, Keln, Njemačka**

Sarajevo,
Februar, 2024. godine

Broj: UP-03-26-1-023-5/23
Sarajevo, 08.02.2024.godina

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (2), a u vezi s čl. 12., 14. i 16. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), a rješavajući po Prijavi namjere koncentracije privrednog subjekta Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft, Keln, Njemačka, zaprimljenoj dana 21.6.2023. godine, pod brojem: UP-03-26-1-023-1/23, na 2. sjednici održanoj dana 08.02.2024. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Odbacuje se Prijava namjere koncentracije privrednog subjekta Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft, Keln, Njemačka, koja se odnosi na kupovinu 41% dionica sa dodatnim upravljačkim pravima u privrednom subjektu Italia Transporto Aero S.p.a. Italija, radi nepostojanja obaveze podnošenja prijave, u smislu člana 14. stav (1) Zakona o konkurenciji.
2. Obavezuje se privredni subjekt Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft, Keln, Njemačka, da uplati administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM (hiljadu konvertibilnih maraka) u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
3. Ovaj Zaključak bit će objavljen u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasnicima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 21.6.2023. godine, pod brojem: UP-03-26-1-023-1/23, zaprimilo Prijavu koncentracije (dalje u tekstu: Prijava) privrednog subjekta Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft, Keln, Njemačka (dalje u tekstu: Podnosilac prijave ili **DLH**), koja se odnosi na kupovinu 41% dionica sa dodatnim upravljačkim pravima u privrednom subjektu Italia Transporto Aero S.p.a. Italija (dalje u tekstu: **ITA**).

Privredni subjekt DLH, prijavu koncentracije Konkurencijskom vijeću podnio je putem punomoćnika, tj. advokata Nihada Sijerčića iz Sarajeva. (dalje u tekstu: Podnosilac prijave).

Podnosilac prijave je naveo da će potrebnu, obaveznu dokumentaciju dostaviti naknadno, te je prijavu dopunio dana 15.9.2023. godine, podneskom broj: UP-03-26-1-023-2/23.

Prijava je podnesena u propisanom roku u smislu člana 16. stav (1) Zakona o konkurenciji, uz napomenu podnosioca da smatra da transakcija ne podliježe obavezi podnošenja prijave, jer ciljno društvo nije prisutno na tržištu BiH, ali da se ista podnosi iz predostrožnosti.

Podnosilac prijave je naveo da je u trenutku podnošenja ove prijave, već podnio ili planira podnijeti prijavu namjer koncentracije Evropskoj komisiji, te nadležnim organima za zaštitu konkurencije u Republici Srbiji, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji, Kosovu, Albaniji, Brazilu,

CEMAC-u, Kolumbiji, Izraelu, Keniji, Kuvajtu, Mroku, Nigeriji, Saudijskoj Arabiji i Velikoj Britaniji.

Konkurencijsko vijeće je u smislu člana 30. stav (3) Zakona, Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave izdalo dana 08.02.2024. godine pod brojem: UP-03-26-1-023-3/23.

Konkurencijsko vijeće je na osnovu podataka iz dostavljene dokumentacije uz Prijavu, izvršilo analizu i utvrdilo sljedeće:

1. Učesnici koncentracije i njihova vlasnička struktura

Učesnici transakcije su privredni subjekt DLH i privredni subjekt ITA.

Privredni subjekt DLH, kao podnosilac prijave

Privredni subjekt Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft (DLH), sa sjedištem na adresi Venloer Strasse 151-153, 50672 Keln, Njemačka, registrovan je u privrednom registru lokalnog suda u Kelnu pod registarskim brojem HRB 2168. Prema registru dioničara, njemački investitori posjeduju 74,8% dionica, sa 10,5% dionica, su dioničari iz SAD-a, dok su ostalo sitni pojedinačni dioničari.

DLH je holding društvo Lufthansa Grupe, njemačke avio-kompanije koja obavlja letove ka 320 destinacija u 104 zemlje, pružajući usluge zračnog prijevoza putnika, zračnog prijevoza tereta i povezane usluge.

DLH je članica Star Alliance, koja uključuje Aegean Airlines, Air Canada, Air China, Air India, Air New Zealand, All Nippon Airways, Asiana, Austrian Airlines, Avianca, Brussels Airlines, Copa Airlines, Croatia Airlines, EgyptAir, Ethiopian Airlines, EVA Air, LOT Polish Airlines, Scandinavian Airlines, Shenzhen Airlines, Singapore Airlines, South African Airways, Swiss International Air Lines, TAP Portugal, Thai Airways, Turkish Airlines i United Airlines.

U Bosni i Hercegovini, Lufthansa Grupa nema registrovano zavisno društvo, ali ima dva registrovana predstavništva i to: Austrian Airlines AG i Deutsche Lufthansa Aktiengesellschaft, oba na adresi Kurta Schorka 36, Sarajevo.

Lufthansa Grupa obavlja letove iz/za Bosnu i Hercegovinu gdje je ostvarila prihod u 2022. godini, u iznosu od ¹(..)** .

Privredni subjekt ITA, kao ciljno društvo

Privredni subjekt Italia Trasporto Aereo S.p.A., (ITA) je društvo osnovano u skladu sa zakonima Italije, sa sjedištem na adresi Via Venti Settembre, 97, Rim, Italija, 00187, registrovano pri Privrednom registru u Rimu pod brojem 1590766100.

ITA, koja posluje kao ITA Airways, je nacionalni avio-prijevoznik Italije, pretežno aktivna u oblasti pružanja usluga zračnog prijevoza putnika na domaćim i međunarodnim linijama i u potpunom je vlasništvu i pod kontrolom italijanskog Ministarstva ekonomije i finansija Italije (MEF).

ITA je članica globalne alijanse avio-kompanija Sky Team, koja uključuje Aerolineas Argentinas, Aeromexico, Air Europa, Air France, China Airlines, China Eastern Airlines

---

¹(..)** podatak predstavlja poslovnu tajnu

Corporation Limited, Czech Airlines, Delta Air Lines, Garuda Indonesia, Kenya Airways, KLM Royal Dutch Airlines, Korean Air, Middle East Airlines, Saudia, TAROM (rumunski avio-prevoznik), Vietnam Airlines, Xiamen Airlines.

U Bosni i Hercegovini, ITA nema registrirano zavisno društvo i ne obavlja letove iz/za Bosnu i Hercegovinu.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije primijenio odredbe Zakona, Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10) i Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10). Pored navedenih odredbi, Konkurencijsko vijeće se u skladu sa članom 43. stav (7) Zakona koristilo sudskom praksom Evropskog suda i odlukama Evropske komisije.

3. Pravni osnov i oblik predmetne koncentracije

Pravni osnov koncentracije/transakcije je Ugovor o ulaganju zaključen dana (..)**, između Ministarstva privrede i finansija Vlade Italije (MEF), kao prodavca, privrednog subjekta DLH, kao kupca i privrednog subjekta ITA, kao ciljnog društva.

Ugovor se odnosi na kupovinu 41% dionica u privrednom subjektu ITA (ciljno društvo) od strane privrednog subjekta DLH, prilikom čega će DLH steći pojedinačnu kontrolu nad ITA-om, zbog dodatnih upravljačkih prava.

(..)**.

(..)**.

(..)**.

Pravni oblik koncentracije, predstavlja sticanje kontrole od strane privrednog subjekta DLH nad privrednim subjektom ITA, u smislu člana 12. stav (1) tačka b) (2) Zakona.

4. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne osobine, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Nadalje prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvaća cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Uzimajući u obzir osnovnu djelatnost učesnika koncentracije, a to je pružanja usluga zračnog prijevoza putnika na domaćim i međunarodnim linijama, relevantno tržište proizvoda za

potrebe ove Prijave definiše se kao tržište pružanja usluga redovnog avio-prijevoza putnika, po osnovu mjesta polaska/dolaska iz ili za Bosnu i Hercegovinu, a kao relevantno tržište predmetne koncentracije u geografskom smislu je utvrđeno područje Bosne i Hercegovine.

5. Ocjena prijave namjere koncentracije

Konkurencijsko vijeće je nakon analize podataka iz Prijave, utvrdilo da učesnici koncentracije nisu bili u obavezi podnijeti prijavu namjere koncentracije budući da nisu ispunjeni uslovi propisani članom 14. stav (1) tačke a) i b) Zakona.

Naime, Podnosilac prijave, privredni subjekt DLH, na svjetskom tržištu ostvario je ukupan prihod u iznosu od 64.107.179.287,32 KM, dok je Ciljno društvo ostvarilo ukupan prihod na svjetskom tržištu u iznosu od (..)**.

Na tržištu Bosne i Hercegovine, ciljno društvo u 2022. godini nema ostvarenog prihoda, dok je Podnosilac prijave ostvario ukupan prihod u iznosu od (..)**, pružanjem usluga redovnog avio-prijevoza putnika na sljedećim (povratnim) linijama:

Frankfurt - Sarajevo, Beč - Sarajevo, Keln - Sarajevo, Štuttgart - Sarajevo, Ciriš - Sarajevo i Dizeldorf - Mostar, te je na ovim konkretnim linijama ostvario tržišni udio (..)**.

Međutim, ovaj iznos tržišnog učešća Podnosioca prijave, ostvaren na ovim konkretno navedenim linijama u Bosni i Hercegovini, ne može se smatrati relevantnim u smislu ispunjenosti uslova za obaveznu prijavu koncentracije iz člana 14. stav (1) tačke b) Zakona, s obzirom da se relevantno tržište predmetne koncentracije ne može tako usko segmentirati, u odnosu na ciljno društvo, koje na njemu nije ni prisutno, odnosno ITA ne leti za Bosnu i Hercegovinu, niti je na istom ostvarila prihod.

Naime, ciljno društvo ne djeluju uopšte na teritoriji Bosne i Hercegovine, odnosno na utvrđenom relevantnom tržištu njegovo tržišno učešće je (..)** u pogledu letova iz/za Bosnu i Hercegovinu između učesnika koncentracije.

Imajući u vidu da ne postoje horizontalna preklapanja između učesnika koncentracije na utvrđenom relevantnom tržištu, te s obzirom da ITA nije uopšte bila prisutna u Bosni i Hercegovini, predmetna koncentracija neće imati uticaja na tržišnu strukturu u Bosni i Hercegovini, niti će dovesti do spriječavanja, ograničavanja ili jačanja dominantnog položaja koji bi moga imati bilo kakve negativne efekte na tržište u Bosni i Hercegovini.

Prema podacima navedenim u prijavi, učesnici također nemaju planove za istraživanje ili ulaganje u Bosni i Hercegovini, niti je navedena koncentracija usmjerena na relevantno tržište Bosne i Hercegovine.

Prvenstveni cilj ove koncentracije, u skladu s ciljevima navedenim u biznis planu, jeste proširivanje portfolio ITA-e, njeno učešće u svjetskoj alijansi, izgradnju strateškog partnerstva sa evropskim prevozniciima, i izlazak na strateška zračna čvorišta i ekonomski održive rute, kako bi povećala broj korisnika na dugo-linijskim letovima, te obezbijedila italijanskim korisnicima širi spektar putničkih letova.

Konkurencijsko vijeće je iz navedenog razloga odlučilo kao u dispozitivu ovog Zaključka.

6. Administrativna taksa

Podnosilac Prijave na ovaj Zaključak, u skladu sa članom 2. Tarifni broj 108. tačka c) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06, 18/11 i 75/18) dužan je platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 1.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

7. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Zaključka nije dopuštena žalba.

Predsjednica

Adisa Begić